

Talepapir

Arrangement: Besvarelse af samrådssp. D (alm. del)
UUI

Hvornår: 28. november 2024 kl. 14:00

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Tekst:

Vil ministeren redegøre for, hvorfor staten Iran ikke er på forbudslisten over udenlandske donationer, især med tanke på, at Iran har doneret penge til moskéer i Danmark, og at Iran er på PET's liste over lande, der udfører ulovlig efterretningsvirksomhed i Danmark, hvilket udgør en potentiel fare for herboende iranere og kurdere?

5. november 2024

Sags nr. 2024 - 16877
Akt-id 2867113

Svar:

Tak for spørgsmålet.

[Indledning]

Indledningsvist vil jeg understrege, at det centralt for regeringen, at vi har et stærkt værn mod den helt uacceptable antidemokratiske påvirkning, som vi desværre ser fra forskellige sider i disse år.

Og jeg har – som mange andre – fulgt med i de artikler i de seneste måneder, der har beskrevet forhold omkring især Imam Ali Moskeen og relationerne til den iranske stat.

Jeg synes, at der er god grund til at være opmærksom og tage de udfordringer, der kan følge med, meget alvorligt. Jeg vil dog samtidig sige, at der overordnet set ikke er tale om ny viden – moskeens bånd til den iranske stat er velkendte.

[Donationsloven]

Når det er sagt, så vedrører det spørgsmål, som jeg skal besvare i dag, lov om forbud mod modtagelse af donationer fra visse fysiske og juridiske personer – også kendt som donationsloven.

Jeg vil derfor først sige noget om lovens indhold.

Efter loven kan fysiske eller juridiske personer, som modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder optages på en offentlig forbudsliste, hvis der er en vis sandsynlighed for, at den

pågældende har til hensigt at foretage en donation til en eller flere modtagere i Danmark.

Det er mig som minister, der træffer afgørelse om optagelse på listen på baggrund af en indstilling fra Udlændingestyrelsen.

De juridiske personer, som kan optages på forbudslisten omfatter bl.a. udenlandske statslige myndigheder og statsligt styrede organisationer og virksomheder. Det er derfor muligt at optage disse på listen, hvis det på baggrund af konkrete oplysninger kan antages, at de modarbejder eller underminerer demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Der skal samtidig være en vis sandsynlighed for, at de påtænker at foretage donationer til modtagere i Danmark.

Optagelse på forbudslisten forudsætter, at det er muligt at foretage en entydig identifikation og afgrænsning af den juridiske person.

Inden Udlændingestyrelsen afgiver sin indstilling til udlændinge- og integrationsministeren, hører styrelsen Udenrigsministeriet om, hvorvidt optagelse af den fysiske

eller juridiske person på den offentlige forbudsliste vil kunne få væsentlige udenrigspolitiske konsekvenser.

I så fald undlader udlændinge- og integrationsministeren at optage den pågældende på forbudslisten.

[Retsvirkninger]

Når en fysisk eller juridisk person er optaget på forbudslisten, er det forbudt for enhver at modtage donationer, som samlet overstiger 10.000 kr. inden for 12 måneder, fra den pågældende person.

Overtrædelse straffes med bøde, og den modtagne støtte vil kunne konfiskeres efter straffelovens almindelige regler herom.

[Om Iran og forbudslisten]

Hvorfor er Iran så ikke optaget på forbudslisten?

Jeg har meget lidt til overs for den iranske stat, men ordningen giver ikke mulighed for at forbyde donationer fra alle afsendere i et helt land.

Udenlandske statslige myndigheder og statsligt styrede organisationer og virksomheder kan som nævnt optages på listen.

Det forudsætter derfor, at Udlændingestyrelsen for hver enkelt myndighed eller organisation skal vurdere, om de konkret opfylder lovens kriterier. Det er med andre ord ikke muligt for Udlændingestyrelsen at indstille, at et helt land *en bloc* optages på forbudslisten.

Jeg har endnu ikke modtaget indstillinger om optagelse af iranske donatorer på forbudslisten, herunder statslige myndigheder, og har derfor ikke haft mulighed for at træffe afgørelse om at optage dem på forbudslisten.

Skulle jeg modtage en sådan indstilling, er jeg – som jeg tidligere har tilkendegivet – naturligvis indstillet på at optage enhver fysisk eller juridisk person, som Udlændingestyrelsen vurderer bør optages på forbudslisten, såfremt lovens betingelser i øvrigt er opfyldt.

[Udlændingestyrelsens konkrete undersøgelser]

Normalt er jeg af principielle årsager meget tilbageholdende med at gå ind i enkeltsager. Det gælder også på

dette område, hvor der også er et særligt hensyn at tage til Udlændingestyrelsens mulighed for at oplyse sagerne, uden at de organisationer og personer, der undersøges, nødvendigvis er klar over det. Henset til den store bevågenhed og Folketingets interesse og at meget i forvejen er kendt, vil jeg dog i denne sammenhæng gøre en undtagelse og gå lidt nærmere ind i, hvad udlændingemyndighederne konkret har foretaget sig i denne henseende.

Udlændingestyrelsens Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme har løbende undersøgt, om iranske donatorer kan optages på forbudslisten. Denne undersøgelse beror på indhentede oplysninger fra andre myndigheder samt fra en række danske og udenlandske offentlig tilgængelige kilder.

Udlændingestyrelsen har derudover oplyst, at styrelsen ikke har identificeret overførsler direkte fra iranske myndigheder eller tilknyttede diplomatiske repræsentationer til Danmark i de data, som Udlændingestyrelsen har indhentet fra andre myndigheder.

Udlændingestyrelsen har identificeret donatorer med tilknytning til Iran, men har imidlertid ikke vurderet, at de

pågældende har opfyldt kriteriet om, at de pågældende skal modarbejde eller underminere demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Generelt kan jeg oplyse, at Udlændingestyrelsen vil kunne indstille en fysisk eller juridisk person til optagelse på forbudslisten, selvom styrelsen i første omgang ikke har vurderet, at betingelserne i loven var opfyldt. Det kan være relevant, hvis styrelsen kommer i besiddelse af nye oplysninger om den pågældende.

Udlændingestyrelsen har derudover oplyst, at styrelsen proaktivt løbende monitorerer mulige modtagermiljøer i Danmark, herunder Dansk Shiamuslimsk Trossamfund, som driver Imam Ali Moskeen.

[Handlingsspør]

For så vidt angår spørgsmålets konkrete henvisning til kurdere og iraneres sikkerhed i Danmark, vil jeg for en god ordens skyld bemærke, at formålet med loven ikke i første omgang er at modvirke spionagetruslen mod Danmark – det har vi anden lovgivning og andre myndigheder til, der hører under justitsministeren.

Samtidig er det klart, at enhver, som donerer penge til modtagere i Danmark, og samtidig modarbejder demokrati og grundlæggende friheds- og menneskerettigheder bør optages på forbudslisten.

Men jeg minder for en god ordens skyld om, at myndighederne altid skal operere inden for gældende lovgivning, og at der under lovens vedtagelse var stor opmærksomhed fra bl.a. radikal side på, at retssikkerhedsmæssige hensyn blev tilstrækkeligt tilgodeset.

Men der er altid grund til at overveje, om gældende regler er gode nok, og om nettet er tilstrækkeligt finmasket. Jeg har derfor bedt mit ministerium om at undersøge, om loven kan ændres, eller der kan indføres andre tiltag, som styrker værnet mod antidemokratisk påvirkning gennem donationer.

Og jeg hører altid gerne gode ideer fra Folketinget og andre til, hvordan nettet kan strammes omkring de kræfter, som prøver at undergrave vores samfund, påvirket af et middelalderligt verdenssyn, som ganske enkelt ikke må vinde.

Det er en kamp, som nu har stået på i nogen tid, og som desværre langt fra er kæmpet færdig.

Derfor hilser jeg også denne debat velkommen.

Tak for ordet.